Příloha č.3

Evaluace a rozvoj kvality

V dětské skupině vycházíme z přesvědčení, že každé dítě se rozvíjí vlastním tempem a prostřednictvím vlastních zkušeností. Evaluace proto není zaměřena na porovnávání dětí ani na hodnocení jejich výkonů, ale na porozumění individuálním potřebám dítěte, podporu jeho přirozeného rozvoje a průběžné zkvalitňování prostředí i práce pečujících osob.

Kvalitu poskytované péče pravidelně vyhodnocujeme prostřednictvím pozorování dětí, profesní reflexe, spolupráce s rodiči a hodnocení připraveného prostředí. Cílem evaluace je vytvářet podmínky, ve kterých může každé dítě rozvíjet svůj potenciál v bezpečném, podnětném a respektujícím prostředí.

Pedagogické pozorování dítěte

Základním nástrojem evaluace je systematické pedagogické pozorování dítěte. Pečující osoby dítě během každodenních činností citlivě sledují, aniž by narušovaly jeho spontánní aktivitu.

Pozorování se zaměřuje zejména na:

- míru samostatnosti dítěte při běžných denních činnostech,
- schopnost soustředění a délku pracovní koncentrace,
- zájmy dítěte a oblasti, které si spontánně vybírá,
- rozvoj jemné a hrubé motoriky,
- komunikační a jazykové dovednosti,
- sociální vztahy a spolupráci s ostatními dětmi,
- emocionální prožívání a schopnost regulace emocí,
- respektování pravidel společného soužití,
- období zvýšeného zájmu o určité činnosti (citlivá období).

Pozorování slouží výhradně jako podklad pro individuální podporu dítěte a plánování vhodného prostředí. Výsledky nejsou používány k hodnocení ani porovnávání dětí.

Respekt k individuálnímu tempu vývoje

Respektujeme, že každé dítě prochází jednotlivými etapami vývoje vlastním tempem. Nepodporujeme soutěžení ani vytváření výkonového prostředí.

Při plánování činností vycházíme z aktuálních potřeb dítěte, jeho zájmů, úrovně samostatnosti a připravenosti osvojovat si nové dovednosti.

Každému dítěti poskytujeme dostatek času pro opakování činností, samostatné objevování a dokončení započaté práce bez zbytečného přerušování.

Evaluace připraveného prostředí

V souladu s Montessori pedagogikou považujeme připravené prostředí za jednoho z hlavních činitelů podporujících rozvoj dítěte. Proto pravidelně hodnotíme jeho kvalitu a funkčnost.

Sledujeme zejména:

- přehlednost a uspořádání prostředí,
- dostupnost pomůcek odpovídající věku dětí,
- estetickou úroveň prostředí,
- pořádek a jednoduchost uspořádání,
- bezpečnost a funkčnost vybavení,
- dostatek prostoru pro samostatnou práci i společné aktivity,
- možnost svobodného výběru činností,
- pravidelnou obměnu pomůcek podle zájmů a potřeb dětí.

Na základě pozorování upravujeme prostředí tak, aby podporovalo samostatnost, soustředění, svobodnou volbu i radost z objevování.

Reflexe práce pečujících osob

Pečující osoby pravidelně hodnotí vlastní pedagogickou práci a zamýšlejí se nad tím, jak jejich přístup podporuje samostatnost a přirozený rozvoj dítěte.

Při sebereflexi si kladou například otázky:

- Poskytujeme dětem dostatek prostoru pro samostatné rozhodování?
- Nabízíme pomoc pouze tehdy, když je skutečně potřebná?
- Respektujeme individuální tempo dítěte?
- Přistupujeme ke každému dítěti s úctou a respektem?
- Vytváříme klidnou a podnětnou atmosféru?
- Jsme dětem pozitivním vzorem ve vzájemné komunikaci i každodenních činnostech?

Sebereflexe přispívá k neustálému rozvoji odborných kompetencí pečujících osob a ke zkvalitňování péče.

Hodnocení naplňování principů Montessori pedagogiky

Pravidelně ověřujeme, zda jsou v každodenní praxi naplňovány základní principy Montessori pedagogiky.

Vyhodnocujeme zejména:

- respekt k individualitě dítěte,
- podporu samostatnosti a vlastní iniciativy,
- možnost svobodné volby činnosti v rámci stanovených pravidel,
- dostatek času pro soustředěnou práci,
- podporu vnitřní motivace dítěte,
- připravenost prostředí,
- respektující komunikaci mezi dětmi i dospělými,

- přirozené osvojování praktických životních dovedností.

Výsledky hodnocení slouží k dalšímu rozvoji pedagogické práce i prostředí dětské skupiny.

Spolupráce s rodiči

Rodina je přirozeným partnerem při podpoře vývoje dítěte. Klademe důraz na otevřenou, respektující a pravidelnou komunikaci.

S rodiči sdílíme zejména:

- průběh adaptace dítěte,
- oblasti, ve kterých dítě projevuje zájem,
- nově osvojované dovednosti,
- rozvoj samostatnosti,
- sociální vztahy dítěte,
- doporučení pro podporu dítěte v domácím prostředí.

Současně vytváříme prostor pro sdílení zkušeností rodičů, jejich postřehů a podnětů, které pomáhají lépe porozumět individuálním potřebám dítěte.

Profesní rozvoj pečujících osob

Kvalita Montessori prostředí je přímo spojena s odborností pečujících osob. Proto podporujeme jejich průběžné vzdělávání nejen v oblasti legislativy a péče o dítě, ale také v principech Montessori pedagogiky, vývojové psychologie, respektující komunikace, nenásilného řešení konfliktů a první pomoci.

Pečující osoby si pravidelně rozšiřují své odborné znalosti prostřednictvím:

- akreditovaných vzdělávacích programů,
- odborných seminářů,
- metodických setkání,
- supervize,
- studia odborné literatury,
- vzájemného sdílení zkušeností v pracovním týmu.

Nově získané poznatky jsou průběžně ověřovány v praxi a využívány při dalším rozvoji prostředí i pedagogických postupů.

Průběžné zlepšování kvality

Výsledky pedagogického pozorování, profesní reflexe, zpětné vazby rodičů i provozního hodnocení jsou pravidelně vyhodnocovány. Na jejich základě přijímáme opatření vedoucí k dalšímu rozvoji kvality poskytované služby.

Může se jednat například o:

- úpravu připraveného prostředí,
- doplnění nebo obměnu Montessori pomůcek,
- změnu organizace denního režimu,
- rozšíření nabídky aktivit podle aktuálních zájmů dětí,
- podporu profesního rozvoje pečujících osob,
- posílení spolupráce s rodinami.

Cílem není dosáhnout neměnného stavu, ale vytvářet prostředí, které se citlivě přizpůsobuje potřebám dětí a podporuje jejich přirozený vývoj.

Roční evaluace

Nejméně jednou ročně provádí poskytovatel komplexní vyhodnocení kvality poskytované služby. Hodnocení zahrnuje naplňování cílů Plánu výchovy a péče, funkčnost připraveného prostředí, spolupráci s rodinami, profesní rozvoj pečujících osob i organizační podmínky provozu.

Na základě výsledků roční evaluace jsou stanoveny priority pro další období a případně aktualizován Plán výchovy a péče. Cílem je dlouhodobě poskytovat péči v souladu s legislativními požadavky, standardy kvality MPSV a principy Montessori pedagogiky, zejména respektem k dítěti, podporou jeho samostatnosti, svobodné volby v rámci jasně stanovených hranic a vytvářením připraveného prostředí, které podporuje přirozenou radost z učení a objevování.